

Т.С. Прокопенко, Л.О. Горяча

Коледж Національного фармацевтичного університету, м. Харків

Галузевий стандарт вищої освіти і освітня програма як основа підготовки компетентного фахівця

Основним у забезпеченні якості професійної освіти є побудова програм підготовки спеціалістів з урахуванням вимог ринку праці. Цей фактор особливо актуальний для ВНЗ закладів I-II рівнів акредитації, освітні програми яких носять професійно-орієнтований характер. Завданням програм є підготовка випускників не лише для виходу на ринок праці, розвиток у них бази професійних знань, а й формування активного громадянина, готового до професійного удосконалення протягом усього життя.

Молодший спеціаліст-фармацевт і бакалавр фармації є самостійною сходинкою професійної освіти, яка має забезпечити як працевлаштування випускника, так і сформувати основу для подальшого навчання або професійного розвитку з відповідним рівнем автономності.

У заявку із введенням європейських стандартів якості освіти, що сприятиме міжнародному і національному визнанню кваліфікацій, здобутих в Україні, здійснено впровадження Національної рамки кваліфікацій (НРК). В основу опису кваліфікаційних рівнів освіти НРК покладено компетентності, що мають бути сформовані в процесі навчання. Підготовка професійних кадрів середньої ланки відповідає 5 кваліфікаційному рівню (молодший спеціаліст-фармацевт) та 6 рівню (бакалавр фармації) Національної рамки кваліфікацій і першому (короткому та повному відповідно) циклу Європейської рамки кваліфікацій вищої освіти («Дублінські дескриптори»).

Порівняння Дублінських дескрипторів, які використовуються в структурі кваліфікацій Євросоюзу з дескрипторами Національної рамки кваліфікацій дало можливість визначити спільні та відмінні риси.

За «Дублінськими дескрипторами» головними критеріями виділення рівнів є ступінь складності застосування знань, здатність до їх застосування та

здатність до навчання взагалі. Для першого циклу вищої освіти знання характеризуються новизною і інноваційністю, включають критичне розуміння теорій і принципів. Уміння мають демонструвати майстерність та інноваційність при вирішенні складних і непередбачуваних проблем у конкретній області навчання. На даному циклі передбачено наявність уміння керувати складними професійними проектами або брати відповідальність за прийняття рішення в непередбачуваних ситуаціях, пов'язаних з областю навчання і за професійний розвиток груп та індивідів.

Згідно Національної рамки кваліфікацій знання є основою усвідомленої і цілеспрямованої діяльності суб'єкта. Для 5 – 6 рівнів вони мають носити характер від спеціалізованих, широких спеціалізованих до концептуальних знань. При цьому концептуальні знання включають «певні знання сучасних досягнень». Термін «уміння» вживається у значенні, як здатність застосовувати знання для виконання складних спеціалізованих завдань, розв'язання типових спеціалізованих задач, розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у процесі навчання та професійній діяльності. Передбачено формування уміння взаємодії, співробітництва та здатності до різного роду комунікацій. По завершенню циклу має бути сформована самостійність і відповідальність за подальше особистісне та професійне навчання. Компетентність, що формується, демонструє градацію умінь та навичок випускника відповідно освітньому рівню.

Ефективність освітніх програм буде визначатися як наявними у випускника знаннями, уміннями, комунікативними навичками, мірою готовності до подальшого самовдосконалення, так і відповідністю цих складових потребам суспільства. Тому в основу розробки освітньої програми мають бути покладені компетентності фахівця, визначені Галузевим стандартом вищої освіти, що забезпечить підготовку фахівця відповідно до рівня НРК, який відповідає кваліфікації «фармацевт».